

Manhatan

Auteur: Ruggenberg, Rob

Illustrator: Linden, Martijn van der (ill.)

Het derde boek van Rob Ruggenberg valt door de brievenbus. Dat maakt een zonnige dag nog beter. En het belooft wat. Opnieuw een historisch boek voor jongeren. Manhatan is het verhaal van Peye die vanuit Amsterdam op zoek gaat naar zijn vader. Deze woont aan de andere kant van de oceaan, in Nieuw-Amsterdam. Aangespoeld aan de andere kant van de wereld ontmoet hij een indiaans meisje Waupatukway, die zijn leven redt. Dit boek is verschenen op het moment van de herdenkingen van 400 jaar Nederlands-Amerikaanse betrekkingen.

Na nog maar enkele hoofdstukken gelezen te hebben, ontdek je het opnieuw. Bij het lezen van boeken van Rob Ruggenberg word je onmiddellijk het verhaal in gezogen. Je moet verder lezen. Wat gaat er verder met Peye gebeuren? Waarom is Wautapukway van huis gegaan? Hoe zal Peye overleven in de nieuwe wereld aan de overzijde van de oceaan?

Ruggenberg staat garant voor realistische verhalen, zonder iets te mooi te maken. Verder weet je - bij het lezen van zijn historische verhalen - dat het moet kloppen. Wanneer je vier jaar met een boek bezig bent, zoals Ruggenberg in dit geval, heb je het nodige onderzoek gedaan en achtergronden nagegaan en erover gelezen. De auteur heeft archieven bestudeerd, gesprekken gevoerd, gereisd en daarbij extra gelet op verhalen over kinderen. Hoe werd er destijds met kinderen omgegaan? Rob verstaat de kans om al die informatie in een goed leesbaar verhaal te transformeren. Een gave, waar veel auteurs van kunnen leren. Ruggenberg vertelt in zijn verantwoording dat alleen Peye en Waupatukway zijn verzonnen, de overige personen hebben echt bestaan.

Ruggenberg staat garant voor een goed historisch verhaal, waarin hij de geschiedenis niet mooier maakt dan het is. Sterker nog, wanneer je dit boek leest zou je niet over 'festiviteiten' in het kader van 400 jaar Nederland/New York durven praten, maar louter over 'herdenkingen'. Nederlanders staan er bekend om vooraan te staan wanneer het gaat om landen die 'hun excuus zouden moeten aanbieden', vanwege eerdere excessen, uit de hand gelopen acties, te betreuren gebeurtenissen. Denk bijv. aan de houding van Nederland t.o.v. Japan, ten tijde van de Tweede Wereldoorlog. Bij het lezen van dit boek bekruipt je steeds meer het gevoel dat Nederland toe is aan uitgebreide excuses aan de voormalige inwoners van de Verenigde Staten, indianen, daarheen gevoerde Afrikaanse slaven. Ten hemelschreiend zijn de verhalen over een weerzinwekkende, racistische, koloniale rol in de - zoals wij dat nu noemen - 'etnische zuivering' door de verantwoordelijke Nederlanders daar. Helaas berust het allemaal op waarheid. SHAME. Ruggenberg legt een vinger op een heel zere plek in de nederlandse geschiedenis.

En, net als in zijn vorige boeken laat Ruggenberg zien dat er in de historie door 'gelovige christenen' heel wat misbruik is gemaakt van teksten uit de Bijbel. In dit verhaal wordt een man ter dood veroordeeld voor seksueel misbruik bij een jongere jongen, de waargebeurde historie van de zwarte Manuel Congo en Jan Creoly. De terdoodveroordeling van Creoly is gebeurd op grond van het verhaal over sodomie bij het gezin van Lot in Sodom en Gomorra. De oud-testamentische wetten die God aan het volk Israel in de woestijntijd gaf, zijn/waren niet bedoeld om te pas en te onpas te gebruiken, of eerder te misbruiken om rechtspraak te doen. Hierdoor lijkt het een soort sharia te worden. Het is een voorbeeld van griezelig gebruik van de bijbel. Een voorbeeld van de gebrokenheid van het leven en uiting van machtsmisbruik door de zondige mens. Jammer dat de Bijbel op deze manier gebruikt werd en niet liet zien dat God een God van leven is, van liefde en ontferming, een God die zélf de schepper is van alle volken en niet een God die het ene volk boven het andere plaatst.

Het is dus geen vrolijk verhaal. Maar wel een heel bijzonder verhaal. Het verhaal van het leven van de Amsterdamse jongen Peye, wiens leven op wonderlijke manier vervlochten raakt met het gevlochte indianenmeisje Wautapukway en de zwarte Manuel. Hoe de kinderen vrienden worden, elkaars leven redden, voor elkaar opkomen en soms ook even niet (Peye/Manuel) en hoe Peye het leven uiteindelijk moet bekopen door de vloek van zwarte magie (laag water), terwijl Wautapukway hem juist probeert te redden. Een spannend, vlot geschreven verhaal waarin de rol van het machtige Nederland bij de start van

wat ooit New York moest worden op een realistische manier - door de ogen van kinderen - wordt neergezet. En waarin Ruggenberg suggereert hoe het mogelijk is, dat er rond 1740 een nog Nederlands-sprekende zwarte indianenstam nabij het huidige New York leefde. Nakomelingen van Manuel en Wautapukway?

Na het lezen van dit boek zul je bij Manhattan, als kloppend hart van het huidige New York, extra herinneringen hebben aan de unieke geschiedenis van dit gebied.

Wie meer wil weten, zie www.manhatan.nl - nodig Rob Ruggenberg uit op school, hij komt graag langs. (Voortgezet Onderwijs). Eerder verschenen jeugdromans van Rob Ruggenberg zijn: 'Het verraad van Waterdunen' (over de 80-jarige oorlog) en 'Slavenhaler' (over de slavenhandel in Afrika). Een bezoek van Rob Ruggenberg op school is te regelen via Schrijvers School Samenleving, www.sss.nl

AP